SOMS GAAT HET OM MEER DAN ALLEEN WISKUNDEMATERIALEN

Mirjam Abbes

Een school in Gambia krijgt wiskundematerialen van het WwF. In ruil daarvoor bieden ze een dove lerares in opleiding een stageplek. Zij helpt op haar beurt een doof meisje dat een toekomstperspectief nodig heeft. Hoe een klein beetje hulp de levens van verschillende mensen positief beïnvloedt.

Wel een gebouw, geen materialen

De Babylon Basic Cycle school is een school in Lamin, een stadje in Gambia. Sinds een paar maanden beschikt de school over een nieuw gebouw waar ze naast basisonderwijs nu ook middelbaar onderwijs kunnen geven. Het gebouw is er, maar de materialen niet. Kinderen, van wie de ouders het kunnen betalen, nemen zelf hun schrift en potlood mee. Anderen moeten het zonder doen. Er wordt alleen klassikaal lesgegeven. Dus goed opletten en soms mag je naar het bord komen om daar een som op te lossen. Deze manier van lesgeven is goed voor de leerlingen die alles snel snappen, maar als je niet zo goed in wiskunde bent hobbel je er altijd achteraan. Ik ontmoet het schoolhoofd, een zeer charmante man. Hij is helemaal in de wolken als hij hoort dat ik misschien voor wiskundematerialen kan zorgen. We vullen de papieren in en ik beloof hem dat ik hem op de hoogte zal houden.

Te veel hobbels

De volgende dag zit ik met mijn Gambiaanse vriendin Binta een kop koffie te drinken. Zij is lerares Engels en drama en studeert momenteel aan de Amerikaanse Universiteit in Gambia. En zij is doof. Ik ben zo enorm trots op haar hoe zij zich heeft opgewerkt in een *horende* mannenwereld. Ze vertelt me dat ze al weken op zoek is naar een stageplek in het onderwijs. Ze moet het management op een school onderzoeken. Daar zitten Gambiaanse schoolhoofden niet op te wachten en zeker niet als het om een vrouw gaat. En ook haar doofheid maakt het moeilijk. Dat zijn te veel hobbels. Maar terwijl ze me dit vertelt denk ik aan Essa, het schoolhoofd van de dag daarvoor. Stiekem denk ik: hij wil zijn materialen wel heel graag hebben... Ik bel hem op en vertel hem over Binta. Het is doodstil aan de andere kant van de lijn. En dan heb ik nog niet eens verteld dat ze doof is. Hij moet erover nadenken. Binnen een uur belt Essa me terug en zegt dat hij en zijn staf Binta gaan aannemen. Ongelooflijk. Ik ben net zo blij als Binta. Vooral omdat ik weet wat het Essa gekost heeft om deze stap te durven zetten.

> 'ALS NDUMBEH ZOU KUNNEN KIJKEN IN HET RESTAURANT VOOR DOVE VROUWEN, DAN ZAL ZE SNAPPEN DAT ER OOK VOOR HAAR EEN TOEKOMST IS.'

Toekomstbeeld

Binta start de maandag erop en is me zo dankbaar dat ze iets voor me terug wil doen. Ze belooft me om me te helpen met mijn eigen school in Jiboro. Dat is een klein schooltje met twintig leerlingen, die doof of zwakbegaafd zijn. We zijn anderhalf jaar geleden gestart en het loopt goed. Maar er is nog te weinig kennis op het gebied van onderwijs aan doven en zwakbegaafden. Dus haar hulp als lerares is meer dan welkom. Een week later bezoekt ze

mijn school. In de klas zit een doof meisje Ndumbeh, zeer intelligent en leergierig. Maar sinds een paar maanden is ze heel stil en teruggetrokken. En dat beïnvloedt haar leerproces. Ik vraag Binta om haar te observeren. Misschien snapt zij als dove wat Ndumbeh dwars zit.

Na de lessen zegt Binta dat Ndumbeh niet snapt wat ze op school doet. Het meisje komt haar dorp niet uit, heeft geen vrienden en heeft geen beeld van haar toekomst. Daarnaast bestaat het vermoeden dat ze misbruikt is. Het doet pijn om deze constatering te horen. Binta biedt aan om het meisje de weekenden in huis te nemen. Zij woont met haar Nederlandse man in het toeristengebied. Zij hebben een restaurant voor dove vrouwen geopend zodat deze vrouwen in hun eigen onderhoud kunnen voorzien. Als Ndumbeh daar zou kunnen kijken, dan zal ze snappen dat er ook voor haar een toekomst is en waarom ze naar school gaat.

Boegbeeld voor dove vrouwen

Het eerste weekend is Ndumbeh erg onder de indruk van wat ze allemaal ziet. Al die mensen, andere kleding, het restaurant, een fornuis, een wasmachine enzovoort. Ze begint een beetje los te komen. Ze komt voor het eerst op het strand. Binta stuurt me een filmpje van haar op en ik moet echt twee keer kijken, want ik ken Ndumbeh niet meer terug. Ze is zo vrolijk aan het lachen. Precies zoals een meisje van haar leeftijd zou moeten zijn. Binta probeert met haar te communiceren om erachter te komen wat er met haar gebeurd is, maar dat kost tijd. En ik ben zo dankbaar, omdat ik voel dat het leven van dit meisje in één klap helemaal is veranderd. Zij zou een tweede Binta kunnen worden: een boegbeeld voor dove vrouwen in Gambia. Ze is voorlopig in goede handen.
Waarom ik dit verhaal schrijf? Omdat ik de mogelijkheid heb om wiskundematerialen te kopen voor een school. En ondertussen een geweldige docente aan een stageplek kan helpen. En daardoor het leven van een 14-jarig meisje positief kan beïnvloeden. Dit is het verhaal van het kiezelsteentje dat de rimpelingen in het water veroorzaakt als je het in het water gooit. En daarmee wil ik jullie zeggen: zo zie je maar dat je nooit van tevoren weet wat het geld dat jullie beschikbaar stellen allemaal teweeg kan brengen.

Over de auteur

Mirjam Abbes is werkzaam als talendocent op een school in Lelystad. Een paar maanden per jaar werkt ze als vrijwilliger in Jiboro, een dorp in Gambia. Daar werkt ze samen met leraren in het kleuter-, basis- en middelbaar onderwijs op het gebied van lesgeven, organisatie, materiaal en hygiëne.
E-mailadres: *mirjam.abbes@isg-arcus.nl*